

Aarhus Kommune
Børn og Unge
Pædagogik, Undervisning og Fritid
Grøndalsvej 2, 8260 Viby J

Aarhus, 13. januar 2021

Hørings svar fra Brugergruppen i Aarhus Kommunes Folkeoplysningsudvalg om

Fritidspædagogisk vision for det gode børne- og ungeliv i Aarhus Kommune – UngiAarhus

Folkeoplysningsudvalgets Brugergruppe har med interesse læst det omfattende og komplekse materiale, som Magistratsafdelingen Børn og Unge har sendt i høring om visionen på fritids- og ungdomsskoleområdet i Aarhus Kommune (UngiAarhus).

Brugergruppen repræsenterer det aarhusianske forenings-, fritids- og kulturliv, dvs. spejdere, folkeoplysningsklubber (FO-klubber), idræts- og ungdomsforeninger, øvrige folkeoplysende foreninger, daghøjskoler, amatørkulturen, aftenskoler, de selvorganiserede, det boligsociale område og handicapområdet. Vi er således fremtrædende aktører i at bidrage til børns og unges personlige, faglige og sociale udvikling. Gennem vore aktiviteter, uformelle læringsrum og forpligtende fællesskaber forbereder og udvikler børn og unge sig til at blive aktive medborgere i et demokratisk samfund. – Det er mål og værdier, som vi kan se, går igen i den foreliggende fritidspædagogiske vision og handlingsforslag.

Det er derfor oplagt, at fritids- og ungdomsskoleområdet sammen med forenings- og fritidslivet samarbejder om at understøtte det gode børne- og ungeliv i Aarhus Kommune. Vi vil på vores side meget gerne deltage i et sådant samarbejde.

Vores hørings svar har fokus på enkelte emner i høringsmaterialet for fritids- og ungdomsskoleområdet.

Lokale klubbers deltagelse i virkeliggørelse af FU-visionen

Det er vigtigt, at der er mindst et klubtilbud i hvert lokalområde i Aarhus Kommune, enten i form af en FU-klub eller en FO-klub. Geografisk placeret sådan, at klubben har mulighed for at opnå mindst 50 medlemmer. Da en klub med mindre medlemstal har vanskeligt ved at skabe og opretholde kammeratskabsgrupper, der er afgørende for en klubs sammenhængskraft.

UngiAarhus har netop brug for en mere tværgående indsats bestående af forskellige aktører, herunder fritids-, ungdomsklub- og ungdomsskoleområdet (FU-klubber), de folkeoplysende klubber (FO-klubber) og det folkeoplysende foreningsliv i Aarhus. Kun ved at udbyde et bredt spektrum af aktiviteter kan vi tiltrække en bred målgruppe af unge. Trække de unge væk fra online-verdenen, ensomhed eller klicker.

I områder af Aarhus Kommune, hvor der både er FU-klubtilbud og FO-klubtilbud, bør det være i alles interesse, at der laves samarbejdsaftaler naboklubberne imellem omkring åbningsdage og -uger, mulighed for at supplere hinandens aktiviteter, så overlap undgås. Et eksempel er Vrukken i Vejlbj.

Et klubtilbud skal være et forpligtende fælles fristed for et lokalområdes børn og unge, hvor de kan mødes, gerne op til 25 år. Det er imidlertid vigtigt, at de unges klub har egne lokaler, da det er svært at have fælles lokaler med fritidsklubber (for børn i 4. klasser til og med 6. klasser) og SFO'er. Udsmykning og indretning af lokalet/lokalerne spiller nemlig en stor rolle i at skabe et tiltrækkende klubmiljø for unge i målgruppen fra 7. klasse op til 25 år. Den samme problematik gør sig gældende, hvis en klub, der holder til på en skole, ikke har egne lokaler. FO-klubberne har erfaring med det fra Harlev FO-Klub og FO-Klubben i Hårup.

Vi skriver et *forpligtende fælles fristed* for de unge, fordi der bør være medlemskontingent, f.eks. 100 kr. pr. år. I det folkeoplysende foreningsliv er det normalt, at man betaler medlemskontingent og dermed understøtter sin forening og føler ansvar for den og de øvrige medlemmer. En klub skal ikke blot være et tilbud

blandt mange, hvor de unge kan tage det, de har brug for, når det passer dem. De unge skal gennem inddragelse og opgaver lære at tage ansvar og forpligte sig i forhold til deres klub.

Klubbens leder/ledelse skal være tydeligt til stede blandt de øvrige medarbejdere i klubbens daglige arbejde. Det er gennem synlig og tæt kontakt til medarbejderne, de unge, forældregruppen og de lokale samarbejdspartnere, at der skabes resultater til klubbens bedste.

Er ledelsen ikke til stede i klubben, bliver beslutningsvejene alt for lange for klubbens unge og medarbejdere. Beslutninger skal tages tæt på klubbens daglige virke og drift. Ledelse på stedet giver handling og styrke i det daglige klubarbejde, da det ikke dræner medarbejderne for energi og iverigdom. Inddragelse af børn og unge i klubarbejdet kræver også en kort beslutningsvej. Ellers kan vi være helt sikre på, at klubbens børn og unge efterhånden mister engagement og interesse i at tage del, når der går uger, inden deres ideer kan realiseres. Når de vil eller kan noget, så er det nu, der skal handles. – Beslutninger og økonomi skal være i den lokale klub, også når det drejer sig om efteruddannelse af medarbejdere.

Et samlende ungdomshus for og med de unge

De lokale klubber har ikke mulighed for at udbyde alle aktiviteter til de unge. Det kan derfor være en god ide med et ungdomshus med faglighed og engagement til at støtte de unge i deres udvikling fremad mod fritidsjob, elevplads, uddannelse. Et sted med højt til loftet og plads til at de unge kan udfolde deres vilde ideer eller blive ansøret til i fællesskab med andre unge at prøve nye aktiviteter end de vante.

Ungdomshuset skal være et fælles sted for både FU-klubber og FO-klubber, hvor de unge kan mødes på kryds og tværs, deltage i fælles arrangementer, events, musikfestivaler, faglige aktiviteter, fx metalværksted, træværksted, teater-/dramasal, sylokale, motorværksted osv. Et fælles sted med faciliteter i lighed med det tidligere Center 10 Frydenlundskolen. Skjoldhøj Klubskolen har ligeledes noget af det, vi efterlyser, med deres træværksted og filmværksted. Ungdomshuset skal være centralt beliggende eller let at nå med bus eller letbanen (fx FO-Byen).

Aktiviteter i ungdomshuset skal også appellere til sårbare unge og unge, der ikke er helt klar til at tage hul på voksenlivet endnu. De unge, der kan selv, skal der også være plads til, da de kan være vejvisere for de andre unge.

Ungdomshuset skal være for medlemmer af Aarhus Kommunes FU-klubber og FO-klubber, ligesom unge kan blive kontingentbetalende medlem af ungdomshuset, så man enten kan komme sammen med sin lokale klub eller alene. Medlemskab vil kunne være en vigtig del af ungdomshusets virke og drift.

De unges medbestemmelse skal være en væsentlig del af ungdomshusets organisering og ledelse fx gennem nedsættelse af husgrupper med deltagelse af børn og unge fra de lokale klubber. Så de unge får mulighed for at afprøve medbestemmelse og tage ansvar for deres eget sted. Derigennem får de unge et førstehåndskendskab til at være aktive medborgere, når der er målrettet fokus på medbestemmelse og medlemsindflydelse i huset/klubberne (fx gennem forældrebestyrelser og medlemsråd).

Inspirere og motivere til uddannelse og job

Et nyt centralt samlingssted vil sandsynligvis bedre kunne bidrage til en samlet ungdomsindsats, hvor man understøtter opgaven med at bringe de mest udsatte ældste unge i uddannelse og beskæftigelse. Ligeledes vil en samlet ungdomsklub/ungdomsskole kunne sikre en samlet indsats for de udsatte 13-årige – 25-årige med henblik på uddannelse og beskæftigelse.

UngiAarhus kan således bidrage til Aarhus Kommunes *Ungehandlingsplan*, der er inspireret af den tidligere 95 %-målsætning for unge i uddannelse, ved at stille tilbud til rådighed, som de unge ikke kan få andre steder. Det faktum, at medarbejdere har forskellige faglige baggrunde og skaber anderledes læringsfora end

Brugergruppen i Aarhus Kommunes Folkeoplysningsudvalg

det folkeskolerne kan tilbyde, kan og bliver allerede brugt proaktivt til at lede unge mod uddannelse. Et klubtilbud er et frivilligt tilbud, som bygges op omkring de unges umiddelbare interesser og behov, derfor har klubberne en unik mulighed for at lave uformelle læringsrum, der bygger på interesser, samvær og frivillig deltagelse. Derudover er det en stor fordel for de unge, som ikke føler sig tilpas eller motiveret i skolen, at de kan skifte miljø i løbet af dagen, så de ikke møder den samme lærer eller pædagog både om dagen og om aftenen.

Gør FU-visionen til virkelighed gennem samarbejde!

Folkeoplysningsudvalgets Brugergruppe, hvor de folkeoplysende foreninger og klubber er bredt repræsenteret, vil gerne samarbejde med UngiAarhus og Børn og Unge om at styrke og understøtte de unges fritidsliv. Brugergruppen finder det vigtigt, at der både lokalt og på tværs af hele byen sker samarbejde med udgangspunkt i den enkelte klub og et centralt ungdomshus med hensyn til den unge. Vi skal ikke konkurrere om børnene og de unge, vi skal derimod hver især give dem de bedste tilbud, vi kan ud fra vore kompetencer, styrker og ressourcer.

Hvis fritids- og foreningslivet og fritids- og ungdomsskoleområdet udbygger og styrker samarbejdet, kan vi i fællesskab skabe bedre løsninger og muligheder for børn og unge i Aarhus Kommune.

Vi mangler for eksempel et konkret tværgående samarbejde om synlig og forståelig formidling af fritidstilbud og -aktiviteter til de unge, børnene og forældrene. Formidlingen kan ske gennem fælles kampagner på folkeskolerne, i SFO'erne, i foreningerne og klubberne, men også nødvendigt med kommunikation på de unges foretrukne medieplatforme. En koordinerende opgave et ungdomshus i samarbejde med de lokale FU-/FO-klubber med tiden vil kunne stå for.

Vi vil på den baggrund foreslå, at der nedsættes en følgegruppe med repræsentanter fra Sport & Fritid, Børn og Unge/UngiAarhus samt Folkeoplysningsudvalget til at se på samarbejdsmuligheder, tværgående løsninger og fælles initiativer i gennemførelsen af FU-visionen. Der er i Sport & Fritids regi allerede igangsat en kortlægning af folkeoplysningsrådets aktiviteter for børn og unge, så man får klarlagt snitfladerne til de kommunale fritidstilbud. – Vi vil foreslå, at der fremadrettet arbejdes for en Fælles fritidsvision for Aarhus Kommune.

Vi i Folkeoplysningsudvalgets Brugergruppe vil i samarbejde med fritids- og ungdomsskoleområdet, UngiAarhus, FU-ledere, bestyrelser, forældre- og ungeråd og medarbejdere gerne være med til at give børn og unge i hele Aarhus Kommune et godt afsæt til ungdoms- og voksenlivet.

Brugergruppen i Aarhus Kommunes Folkeoplysningsudvalg

Torben Dreier, Marianne Gasbjerg, Jens Peter Schou Nielsen, Ulla Kolding, Thomas B. Røntved Jensen,
Bent Sejersen, Jesper K. Larsen, Keld Kjeldahl, Erik Vigsø, Jan Christensen, Stine Snede Villumsen,
Inge Lise Johansen, Sati Bal, Per Kromann og Merete Raun Poulsen.